

LOČEVANJE ODPADKOV

Zakaj ločevati odpadke?

1. Varovanje okolja

- Ločevanje zmanjša količino odpadkov, ki končajo na odlagališčih ali v naravi.
- Zmanjšuje onesnaževanje tal, vode in zraka.

2. Recikliranje uporabnih surovin

- Veliko materialov (papir, plastika, steklo, kovine) je mogoče reciklirati in ponovno uporabiti.
- Z recikliranjem zmanjšamo potrebo po novih surovinah (npr. sekanje dreves, rudarjenje).

3. Manj emisij CO₂

- Proizvodnja iz recikliranih materialov porabi manj energije kot iz surovih virov, kar pomeni manj toplogrednih plinov.

4. Zmanjšanje stroškov odvoza in predelave

- Mešani odpadki so dražji za obdelavo. Ločeno zbrani odpadki omogočajo cenejšo in učinkovitejšo obdelavo.

5. Izpolnjevanje zakonodaje

- Ločevanje je v večini držav (tudi v Sloveniji) zakonska obveznost. Kršitve so lahko kaznovane.

Kaj s tem pridobimo?

1. Čistejše okolje

- Manj smeti v naravi, parkih, rekah in morju.

2. Ponovna uporaba materialov

- Stari papir postane nov papir, plastenke postanejo nova embalaža, steklenice se lahko znova napolnijo.

3. Prihranek denarja

- Tako za občine kot tudi za posameznike, saj so stroški zbiranja in ravnanja z odpadki nižji.

4. Ohranjanje naravnih virov

- Recikliranje pomeni manjšo porabo dreves, nafte, rudnin itd.

5. Prispevek k trajnostnemu razvoju

- Ločevanje odpadkov pomeni boljšo prihodnost za naslednje generacije.

EMBALAŽA

Kaj sodi in ne sodi pod embalažo?

V zabojnik za embalažo **sodijo** naslednji odpadki:

- plastenke in pločevinke pijač in živil, izpraznjeni jogurtovi lončki
- konzerve živil, raznih namazov
- plastični kozarčki, krožniki, pribor
- tube, plastenke pralnih sredstev in čistil, ki ne vsebujejo nevarnih sredstev
- plastične vrečke in folije, tetrapaki, aluminijaste folije, embalaža zamrznjene hrane
- prazne embalaže izdelkov za osebno higieno
- prazne embalaže kave, kakava, rozin...

V zabojnik za embalažo **ne sodijo** naslednji odpadki:

- ostanki hrane
- umazana embalaža (plastenke, kozarci, pločevinke, vrečke, folije)
- pločevinke barv, lakov
- plastične škatlice z zdravili
- povoščeni papirji
- pločevinke pod pritiskom
- diskete in zgoščenske
- mali gospodinjski aparati
- sijalke...

OSTALI ODPADKI

Preostanek odpadkov (PO) predstavlja končno frakcijo odpadkov, ko so predhodno izločene ločeno zbrane frakcije papirja, plastike, stekla, organskih – bio razgradljivih odpadkov, nevarnih odpadkov in kosovnih odpadkov. V skupnem deležu zbranih odpadkov znaša delež mešanih nenevarnih odpadkov približno 40%. Ti odpadki se običajno odložijo na odlagališčih za nenevarne odpadke. Glede na velik delež teh odpadkov v skupni masi odpadkov in dejstvo, da gre za trajno odlaganje brez reciklaže, je bistvenega pomena izločanje reciklažnih frakcij in zmanjševanje količin preostalih odpadkov.

V zabojnike za preostanek odpadkov odlagamo:

- povoščen papir
- vžigalnike
- ostanke kosti in mesa
- ohlajen pepel
- plenice in sanitarne izdelke
- iztrebke malih živali, mačji pesek
- lase in dlake
- ogorke cigaret
- umazane papirnate kozarce in krožnike, umazan papir
- tapete
- vrečke sesalcev, smeti od pometanja
- keramiko, porcelan
- žično steklo, pleksi steklo
- šiviljske ostanke, usnje
- kasete, filme, fotografije
- zgoščenke, diskete
- žarnice
- celofan, lepilne trakove
- izolacijski material
- manjše plastične izdelke za gospodinjstvo
- manjše plastične igrače (ne električnih)

V zabojnike za preostanek odpadkov ne sodijo odpadki, ki jih lahko razvrstimo v druge kategorije, kot na primer:

- organski odpadki iz kuhinje ali vrtov
- plastična, kovinska, papirnata in steklena embalaža
- baterije
- računalniki, TV, tiskalnik
- varčne sijalke
- mali gospodinjski aparati
- barve, laki
- zdravila

BIOLOŠKI ODPADKI

Med biološke odpadke sodijo:

- netekoči ostanki hrane, olupki in ostanki sadja ter zelenjave
- kavne in čajne usedline, filtri in vrečke
- pokvarjena hrana
- jajčne lupine
- papirnate brisače in robčki, umazane papirnate vrečke
- ostanki pridelka na vrtu, listje, veje, plevel, trava, lubje, rože, stara zemlja lončnic
- plutovinasti zamaški
- žagovina

Med biološke odpadke ne sodijo:

- kosti in meso
- pepel
- embalaža živil
- plenice, sanitarni izdelki
- plevel, ki semeni
- olja in maščobe
- iztrebki malih živali, poginule živali, kože
- lasje in dlake, ogorki cigaret
- nevarni odpadki

Papir

Ves odpadni papir odpeljemo na najbližji ekološki otok in ga damo v zabojnik z napisom papir, večje količine odpadnega papirja in kartona pa odpeljemo v zbirni center pri Hudem vrhu.

V zabojnike za papir odlagamo:

- Revije, časopise, telefonske imenike,
- Reklame, letake, brošure, kataloge,
- Knjige, zvezke, bloke,
- Pisemske ovojnice,
- Pisarniški papir,
- Karton in lepenko,
- Papirnato ali kartonsko embalažo živil,
- Vreče od cementa, apna, krmil...- izpraznjene in izprašene.

V zabojnike za papir ne sodijo:

- Tetrapaki,
- Papirnati robčki in brisače,
- Povoščeni papir,
- Plastificirane darilne vrečke,
- Umazani papirnati kozarci in krožniki,
- Stranice rokovnikov in zvezkov iz umetnih mas,
- Tapete,
- Umazan papir.

Steklo

Preden odpeljemo stekleno embalažo na ekološki otok, iz steklenic, kozarcev in ostale embalaže iz stekla, odstranimo pokrovčke (pokrovčke odložimo v zabojnik za embalažo), ter embalažo obvezno izpraznimo.

Stekleno embalažo odpeljemo na najbližji ekološki otok in jo damo v zabojnik z napisom steklo. Večje količine odpadnega stekla in ravno steklo odpeljemo v zbirni center pri Hudem vrhu.

V zabojnike za steklo odlagamo:

- Steklenice od pijač in živil,
- Steklene kozarce od vloženihi živil,
- Steklene posode in vaze,
- Razno stekleno embalažo zdravil.

V zabojnike za steklo ne odlagamo:

- Ogledal,
- Pleksi stekla,
- Žarnic,
- Avtomobilskega stekla,,
- Okenskega in drugega ravnega stekla,
- Keramike, porcelana,
- Žičnega stekla,
- Pokrovčkov in zamaškov.

Nevarni odpadki

V gospodinjstvih poleg nenevarnih odpadkov nastajajo tudi nevarni, ki jih je treba vključiti v poseben sistem varnega ravnanja z odpadki.

Nevarnih odpadkov ne smemo odlagati v zabojnike za preostanek odpadkov (PO), ne v zabojnike za ločeno zbiranje odpadkov in ne v naravo. Tekočih izdelkov, ki vsebujejo nevarne snovi, ne smemo zlivati v odtok ali kanalizacijo.

Nevarne odpadke dvakrat letno zbiramo na AKCIJI ZBIRANJA NEVARNIH ODPADKOV v predvidoma mesecu aprilu in oktobru.

Kaj spada med nevarne odpadke?

- barve, laki, razredčila, odstranjevalci rje, kiti, tesnila, lepila, smole, silikoni.
- čistila (organska topila, jedka čistila)
- kozmetika na alkoholni osnovi, toniki, losjoni, tablete, razpršila, laki za nohte, odstranjevalci laka, preparati za lase in vsa ostala neporabljena kozmetika, zdravila.
- motorno olje, bencin, avtokozmetika, avtomobilske barve in kiti
- tekočine za pranje stekla, hladilna tekočina, zavorna tekočina
- akumulatorji, baterije
- fluorescentne žarnice, varčne sijalke, živosrebrni termometri
- fotokemikalije, različne kisline in baze
- jedilno olje in mast
- naftalinske kroglice, baterijski vložki, različna razpršila
- kartuše tiskalnikov.
- gnojila, pesticidi, insekticidi, fungicidi, herbicidi, strupi.

Kosovne odpadke odpeljemo v zbirni center pri Hudem vrhu. Odvoz teh odpadkov lahko naročite po sistemu "na poziv" za odvoz kosovnega odpadka ali jih oddaste v zbirnem centru pri Hudem vrhu v času uradnih ur.

Med kosovne odpadke sodijo:

- gospodinjska bela tehnika (pralni in pomivalni stroji, štedilniki, pečice...)
- hladilne naprave (hladilniki, zamrzovalne skrinje...)
- odpadna električna in elektronska oprema (televizije, računalniki, sesalci, feni, opekači, telefoni, vrtalniki...)
- pohištvo (mize, stoli, omare, vrtno pohištvo, vzmetnice, sedežne garniture, preproge, tekstil, okna in vrata, rolete...)
- sanitarna oprema (umivalniki, školjke, bideji, pipe...)
- športni rekviziti (smučiči, kolesa, jadralske deske...)
- orodje (samokolnice, mešalci...)
- igrače (večje igrače, otroški vozički, sedeži, kolesa...)
- gume
- predmeti iz železa, pločevine, barvne kovine
- izolacijske plošče (kombi plošče, umazan stiropor)

Med kosovne odpadke ne sodijo:

- avtomobili
- gradbeni material (azbestna kritina, opeka, beton...)
- plastična ali kovinska embalaža nevarnih snovi (ali njihovi ostanki), ki zahteva posebno ravnanje (npr. motorna in druge vrste mineralnih olj, sredstva za zaščito rastlin, pesticidi, barve, laki...)
- biološki odpadki in zeleni odrez.

Gradbeni odpadki sodijo med posebne odpadke in se jih ne odlaga med kosovne odpadke.

Med gradbene odpadke sodijo:

- stari ometi
- keramične ploščice
- opeka
- stari tlaki brez izolacije
- prane plošče
- inertni material (mešanica zemlje, kamenja, peska, gline...)

Med gradbene odpadke ne sodijo:

- kombi plošče oziroma izolacijske plošče
- izolacijski material
- umazan stiropor
- plastična, kovinska ali kartonska embalaža izdelkov za gradbeništvo

Manjše količine gradbenih odpadkov lahko oddate v zbirnem centru pri Hudem vrhu. Vse pripeljane gradbene odpadke se stehta in se jih plača na podlagi veljavnega cenika.

Električna in elektronska oprema vsebuje mnogo okolju nevarnih snovi, kot so svinec, kadmij, živo srebro, CFC plini itd., ki jih s posebnimi postopki, prilagojeni posamezni vrsti aparata oziroma opreme, uničijo ali ponovno uporabijo.

Med odpadno električno in elektronsko opremo (OEEO) spadajo:

- **veliki gospodinjski aparati** – hladilniki, zamrzovalniki, pralni stroji, sušilni stroji, pomivalni stroji, štedilniki, električni kuhalniki, mikrovalovne pečice, električni radiatorji, klimatske naprave...
- **mali gospodinjski aparati** – sesalniki, sesalne metle, likalniki, opekači, naprave za cvrtje, mikrovalovne pečice, palični mešalniki, multipraktiki, mlinčki za kavo, brivniki, budilke, tehtnice...
- **oprema za informacijsko tehnologijo in telekomunikacijo** – osebni računalniki s pripadajočo opremo, tiskalniki, tipkovnice, miške, skenerji, žepni in namizni kalkulatorji, faksi, telefaksi, telefoni, mobilni telefoni, odzivniki...
- **oprema za zabavno elektroniko** – radijski sprejemniki, televizijski sprejemniki, videokamere, videorekorderji, glasbeni stolpi....

ODPADNE AVTOMOBILSKE GUME

Avtomobilske gume lahko brezplačno oddate v zbirnem centru pri Hudem vrhu v času uradnih ur. Nikakor jih ne smemo odlagati v naravi in ne sežigati. Ob menjavi oziroma nakupu novih avtomobilskih gum lahko stare pustimo pri vulkanizerju.

